

Vergaderjaar 2011–2012

21 501-31

**Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid,
Volksgezondheid en Consumentenzaken**

Nr. 261

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN
WERKGELEGENHEID**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 november 2011

Op 1 december a.s. vindt de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid in Brussel plaats. Ter voorbereiding van deze Raad zal een AO plaatsvinden op 30 november a.s.

Bijgaand treft u de geannoteerde agenda aan.

Tijdens de Raad zal onder andere gesproken worden over diverse wijzigingen met betrekking tot de verordening coördinatie van sociale zekerheidsstelsels, het Europees Globaliseringsfonds en het richtlijnvoorstel over bescherming werknemers tegen elektromagnetische straling. Verder staan voortgangsrapporten aangaande de zwangerschapsrichtlijn en de richtlijn gelijke behandeling buiten arbeid op de agenda. Tevens zal een debat worden gevoerd over de uitvoering van de Europa 2020 strategie op het terrein van werkgelegenheid en sociaal beleid.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
H. G. J. Kamp

Agendapunt: Aanpassingen coördinatie sociale zekerheidssystemen

Aard van de bespreking: Algemene oriëntatie.

Voorstel en toelichting

De Commissie stelt een aantal wijzigingen voor in de twee Verordeningen coördinatie sociale zekerheidssystemen die in 2010 in werking zijn getreden. De wijzigingen zijn noodzakelijk met het oog op gewijzigde regelgeving in de nationale lidstaten. De wijzigingen zijn voor een deel technisch van aard. Het belangrijkste materiële punt betreft een regeling ten behoeve van werkloze zelfstandigen die in een lidstaat werken waar een werkloosheidsverzekering voor zelfstandigen bestaat, maar die wonen in een lidstaat zonder een dergelijke regeling. Het voorstel voorziet erin dat deze personen hun aanspraak op werkloosheidsuitkering behouden, ook al wonen zij in een andere lidstaat.

Nederlandse opstelling

Voor Nederland is van belang dat een te treffen bepaling aangaande werkloze zelfstandigen die in een andere lidstaat woonachtig zijn dan in het laatste werkland, uitsluitend op grond van het coördinatiemechanisme kan geschieden. De lidstaten gaan immers zelf over de inrichting van hun sociale zekerheidssysteem. Dit betekent dat Nederland kan instemmen met het Commissievoorstel omdat dat er toe leidt dat een lidstaat alleen hoeft te exporteren als zij een dergelijke regeling kent. Nederland kent geen werkloosheidsuitkering voor zelfstandigen en daarom raakt het voorstel het Nederlandse systeem niet.

Agendapunt: Bescherming werknemers tegen elektromagnetische straling

Aard van de bespreking: Voortgangsrapport

Voorstel en toelichting

Het richtlijnvoorstel beoogt werknemers te beschermen tegen de ongewenste effecten van blootstelling aan elektromagnetische velden. Het voorstel is een wijziging van de gelijknamige richtlijn uit 2004 (2004/40/EG). Deze richtlijn is niet geïmplementeerd, omdat de medische sector in 2006 aangaf dat de blootstellingslimieten hierin de toepassing en ontwikkeling van MRI ernstig zou beperken. De invoering van deze richtlijn is daarom uitgesteld tot april 2012. De belangrijkste wijziging in het voorstel betreft uitzondering van de limieten voor MRI scanners en de strijdkrachten. In dit gewijzigde richtlijnvoorstel is rekening gehouden met de laatste wetenschappelijke inzichten. Nederland heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van dit gewijzigde voorstel.

Nederlandse opstelling

Door de inspanningen van Nederland is in dit Commissievoorstel een consistent geheel van limieten en andere waarden opgenomen, dat een reëler verband legt tussen blootstelling en nadelige korte termijneffecten. Nederland is positief over de uitzondering voor MRI toepassingen omdat daardoor MRI toepassing in de toekomst veilig wordt gesteld, terwijl de bescherming van de werknemers geborgd blijft. Het voorzitterschap heeft in de loop van het onderhandelingsproces in de Raadswerkgroep een groot aantal wijzigingen in het voorstel doorgevoerd. Hierdoor wijkt het voorstel nu sterk af van het oorspronkelijke

Commissievoorstel en is er een groot aantal openstaande punten ontstaan.
Nederland wil een beweging terug maken naar het oorspronkelijke Commissievoorstel waarin rekening is gehouden met de laatste wetenschappelijke inzichten, uitzonderingen van de limieten voor MRI-scanners en de strijdkrachten alsmede mogelijkheden tot aangepaste blootstellinglimieten voor overige toepassingen.
Zie ook het BNC-fiche over dit richtlijnvoorstel (Kamerstuk 22 112, nr. 1207).

Agendapunt: Aanpassing Europees Globaliseringsfonds

Aard van de bespreking: Voortgangsrapport of algemene oriëntatie

Voorstel en toelichting

De Commissie stelt voor de verordening voor het Europees Globaliseringsfonds te wijzigen. Het voorstel is om de geldigheid van twee tijdelijke bepalingen, die waren toegevoegd in verband met de economische crisis, te verlengen tot het einde van het huidige Meerjarig Financieel Kader in 2013. De geldigheid van deze twee bepalingen verloopt aan het einde van dit jaar. De bepalingen hebben als doel het gebruik van het EGF makkelijker te maken. Specifiek gaat het om het toevoegen van de «consequenties van de financiële en economische crisis» als aanvraaggrond (naast globalisering) en een verhoogde cofinanciering (EU bijdrage) van 65% (oorspronkelijk 50%). Het voorstel heeft geen consequenties voor de hoogte van het budget van het EGF.

Nederlandse opstelling

In geval van besluitvorming over het Commissievoorstel, zal Nederland zich inspannen om het voorstel zoveel mogelijk te beperken. Nederland was en is kritisch ten aanzien van het EGF als middel om de effecten van globalisering tegen te gaan. Daarbij is ondersteuning van werknemers die hun baan (dreigen te) verliezen primair een taak van nationale overheden. Zie ook het BNC-fiche over dit voorstel (Kamerstuk 22 112, nr. 1208).

Agendapunt: Zwangerschapsrichtlijn

Aard van de bespreking: Voortgangsrapport

Voorstel en toelichting

De Europese Commissie heeft voorgesteld om richtlijn 92/85/EEG, de «zwangerschapsrichtlijn», te herzien. Het doel van de herziening is het verhogen van het beschermingsniveau door te komen tot een uitbreiding van het zwangerschapsverlof van 14 tot 18 weken met betaling op het niveau van minimaal ziekteverlof. Het standpunt van het Europees Parlement is uitbreiding van het verlof naar 20 weken met volledige doorbetaling van het loon. Sinds de inname van het standpunt door het Europees Parlement hebben opeenvolgende voorzitterschappen zonder succes geprobeerd een gemeenschappelijk standpunt van de Raad te bereiken. Tijdens de Informele Raad Familie en Gendergelijkheid van 21 oktober in Krakau, intervenieerde een aantal lidstaten, waaronder Nederland, zeer kritisch met als insteek dat zowel het Commissievoorstel als de amendementen van het Europees Parlement grote kosten met zich meebrengt, die in verband met de economische crisis niet passen.

Nederlandse opstelling

Nederland zal het voortgangsrapport aanhoren.

Agendapunt: Gelijke behandeling buiten arbeid

Aard van de bespreking: Voortgangsrapport

Voorstel en toelichting

Op 2 juli 2008 heeft de Europese Commissie een voorstel gepubliceerd voor gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of levens-overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid. Deze concept-richtlijn is van toepassing buiten arbeid. Het voorstel schept een kader voor het verbod van discriminatie op de hierboven genoemde gronden. In het voorstel is niet gepreciseerd welke terreinen wel en niet onder de richtlijn vallen en het is onduidelijk hoeveel kosten de richtlijn met zich meebrengt. Mede hierdoor is er weinig vooruitgang geboekt in de onderhandelingen.

Nederlandse opstelling:

Nederland zal het voortgangsrapport aanhoren.

Agendapunt: Uitvoering van de Europa 2020 strategie op het terrein van werkgelegenheid en sociaal beleid

Aard van de bespreking: Presentatie van de Commissie, aannname Raadsconclusies, onderschrijving van de opinie van het Sociaal Beschermingscomité, debat.

Voorstel en toelichting

- a) De Europese Commissie zal de Annual Growth Survey (2012) en het Joint Employment Report presenteren, welke 23 november door de Commissie zijn gepresenteerd.
- b) In de Raadsconclusies wordt aandacht gevraagd voor de doelstellingen in het kader van Europa 2020 op het terrein van werkgelegenheid en het voorkomen van armoede. De haalbaarheid van deze doelstellingen wordt belemmerd door de economische crisis en bezuinigingen door nationale overheden. Desalniettemin zullen lidstaten zich moeten inspannen om, gegeven de beperkte financiële ruimte en de impact van de economische crisis, de doelstellingen te behalen. In de conclusies wordt aandacht gevraagd voor de urgentie van het oplossen van de economische crisis en wordt benadrukt dat lidstaten de lange termijn uitdagingen niet uit het oog mogen verliezen wanneer ze op zoek gaan naar korte termijn oplossingen voor de crisis. De conclusies zijn een coproduct van het Werkgelegenheidscomité en Sociaal beschermingscomité (SPC).
- c) In de opinie van het SPC wordt de stand van zaken met betrekking tot de armoededoelstelling beschreven. De hoofdboodschap van het document is, dat ondanks de mitigerende werking van de sociale zekerheidssystemen in Europa, het risico op armoede groter is geworden, zeker voor de meest kwetsbaren in de samenleving. Daarnaast komt de sociale zekerheid steeds meer onder druk te staan door de aanhoudende crisis. Het is daarom van belang de sociale zekerheidssystemen zo effectief mogelijk in te richten om sociale bescherming te continueren alsmede de inzetbaarheid van mensen te verbeteren.

Nederlandse opstelling

Ad a) Nederland zal de presentatie aanhoren.

Ad b) Nederland kan instemmen met de raadsconclusies. Nederland vindt het belangrijk dat, in tijden van crisis, de lange termijn en de doelstellingen met betrekking tot Europa 2020 niet vergeten worden. Voor Nederland is het belangrijk dat de multilaterale dialoog op gang komt en

blijft met betrekking tot de Europa 2020 strategie. Peer pressure is een voorwaarde voor het slagen van de Europa 2020 strategie.
Ad c) Nederland kan instemmen met de opinie van het SPC. Het is van belang dat in tijden van crisis de sociale dimensie niet uit het oog verloren wordt. Nederland is voorstander van slimme hervormingen van sociale zekerheidssystemen zodat op de lange termijn de sociale zekerheid houdbaar en toereikend is.

Agendapunt: Vergrijzing als kans voor de arbeidsmarkt en sociale diensten

Aard van de bespreking: Aannemen van raadsconclusies

Voorstel en toelichting

De raadsconclusies vragen aandacht voor het thema vergrijzing en de noodzaak van een hogere arbeidsmarktparticipatie van ouderen. De conclusies onderstrepen het belang van het wegnemen van prikkels voor vervroegd uittreden, het verhogen van de pensioenleeftijd en het invoeren van prikkels die langer werken stimuleren.

Nederlandse opstelling

Nederland kan instemmen met de raadsconclusies waarin de kansen van ouderen op de arbeidsmarkt centraal staan. Nederland vindt het belangrijk dat de arbeidsparticipatie van ouderen wordt bevorderd.

Agendapunt: Combinatie van arbeid en zorg

Aard van de bespreking: Aannemen van raadsconclusies

Voorstel en toelichting

In de raadsconclusies wordt het belang van een goede combinatie van arbeid en zorg en de aandacht ervoor in Europees en nationaal beleid onderstreept. Deze conclusies vloeien voort uit de jaarlijkse evaluatie van de doelstellingen van het Beijing actieplatform voor de positie van vrouwen.

Nederlandse opstelling

Nederland stemt in met deze raadsconclusies. Nederland onderkent het belang van een goede combinatie van arbeid en zorg. Aandacht op Europees niveau in de vorm van onderzoek en debat steunt Nederland dan ook. Dit geeft lidstaten input om naar eigen inzicht, en rekening houdend met nationale omstandigheden, vooruitgang te boeken op dit terrein.

Agendapunt: Overgangsbepalingen vrij werknemersverkeer met Bulgarije en Roemenië

Aard van de bespreking: Presentatie van de Commissie

Voorstel en toelichting

De Europese Commissie heeft op 11 november jl. een rapport gepubliceerd over het functioneren van de overgangsbepalingen inzake het vrij verkeer van werknemers vanuit Bulgarije en Roemenië. Het rapport concludeert dat de effecten van de intra-EU mobiliteit van Bulgaren en Roemenen voor de meeste lidstaten beperkt lijken (met uitzondering van Italië en Spanje).

Nederlandse opstelling:

Nederland zal de presentatie aanhoren.

Het kabinet heeft inmiddels haar standpunt bepaald, namelijk dat de arbeidsmarkt tot 2014 gesloten zal blijven voor Bulgaren en Roemenen. Het definitieve Nederlandse standpunt zal aan het eind van dit jaar worden bepaald in samenspraak met het Parlement. Zie ook de brief aan de Tweede Kamer betreffende «Arbeidsmigratie uit EU-landen», verstuurd op 18 november jl.